vrijheid beter losbandigheid en tegenstrijdigheid kan worden genoemd.

Geen wonder dan ook dat mannen als Jhr. Mr. A. F. de Savornin Lohman volkomen beaamden wat door Dr. van den Bergh was beweerd, »dat art. 1 der wet op 't Hooger Onderwijs een leugen behelst, als 't spreekt van een zelfstandige wetenschap« en er bijvoegt »dat dit artikel ook voorschrijft iets dat onmogelijk is.«

Ook Dr. Gunning is van oordeel »dat de wet van 1876 een inconsequente faculteit van godsdienstwetenschap aan de Hervormde Kerk en ook aan de hoogescholen heeft opgedragen.«

Want »de godgeleerdheid heeft tot hoofdvereischte het geloof aan Gods bijzondere persoonlijke openbaring. Ontbreekt dit geloof, zoo verandert de godgeleerdheid vanzelf in godsdienstwetenschap, met of zonder diens naam«.

Helaas, Dr. Doedes had gelijk toen hij beweerde: »Geen Staatstheologie met een slippendraagster«.

Wat er van de godgeleerdheid was overgebleven, was geen Theologie, was geen »vorstin« waarvan »de page of edelknaap de slip van het vorstelijk gewaad draagt, om haar het voortgaan gemakkelijk te maken«, maar wanneer gelet wordt op den valschen naam dien de faculteit draagt en de »vrijheid« of beter »de losbandigheid«, aan de hoogleeraren in zake het inrichten van hun onderwijs toegestaan, dan kan hier beter van een dame met voetvrije rokken gesproken worden.

Kort Verslag der classis Appingedam, 4 Nov. 1920.

1. Opening op de gebruikelijke wijze door den praeses der roepende Kerk.
2. Korte toespraak van den praeses naar aanleiding der Syn. v. Leeuwarden.
3. De credentiebrieven worden nagezien. Alle Kerken zijn wettig vertegenwoordigd.
4. Het Moderamen is: Praeses: Ds. Broek Roelofs, assessor Ds. Hoekstra; als scriba fungeert de assessor: 2e scriba: Ds. Both.
5. Lezing en vaststelling der notulen.
6. Een schrijven van den vertrokken vasten scriba Ds. Reijenga zal beantwoord worden.

Aan de Chr. School te Woldendorp, met steun der Evangelisatie-deputaten in de classis tot stand gekomen, zal uit de kas der Evangelisatie verder steun worden verleend. Aan de Prov. Deputaten voor Evangelisatie zal alsnog steun gevraagd worden voor den Evangelisatie-arbeid te Woldendorp.

Op den Ev. arbeid der Kerken van N.-Brab. en Limburg wordt de aandacht gevestigd.

7. Verschillende tractementsverbeterlagen zijn weer tot stand gekomen. Geen enkele Kerk is nu meer beneden f 2000.—
8. De classis besluit in plaats van een vasten scriba, een actuarius te benoemen; en aan den scriba de zorg voor 't Persverslag voortaan op te dragen. Bij acclamatie wordt Ds. Hoekstra van ten Post actuarius.
9. Zendingsvragen worden beantwoord. In Nov. of Dec. moet een Soemba-week in de Kerken gehouden worden; welke wordt aanbevolen
10. Aan een em. pred. zal steun worden verleend door de kerken.
11. Benoemingen van Deputaten hebben plaats naar Classicale Regeling.
12. Bij rondvraag naar Art. 41 K. O., wordt aan twee Kerken een advies gegeven.
13. De Kerken moeten juiste opgaven verstrekken voor 't Kerkelijk Handboek en toezien, dat hun leden bij de volkstelling den naam der kerk juist opgeven.
14. De vacature-beurten worden geregeld.
15. Volgende classis 3 Februari. Roepende Kerk: ten Post.
16. De korte notulen worden gelezen en vastgesteld.
17. De assessor gaat voor in dankgebed, en de vergadering wordt gesloten.

Namens de classis
H. L. Both, h. t. Sub-Scriba.

Kerknieuws.

Gereformeerde Kerken.

Beroepen: Kornhorn, Hollum (Ameland) en Ouderkerk a/d IJsel, A. J. Bouma, cand. Middelburg. — Hallum, J. v. d. Meulen, Schoonoord. — Vroomshoop, N. Duursema, Nieuw-Amsterdam. — Bunschoten en Spakenburg (B), W. L. Milo, Kollum (Fr.). — Oudega (W), B. Koorda, Driesum. — Oenkerk, H. P. M. G. de Walle, Zaamslag. — Overschie, C. J. v. d. Boom, Paesens en Moddergat. — Uithuizen, J. G. Feenstra, Dirkshorn. — Glanerbrug, Joh. Kwak, Culemborg. — Treebeek (Kouvenrade) (Z.-L.), A. Terpstra, Lochem.

Bedankt: Berkel en Rodenrijs, A. Thielen, Axel. — Beilen, D. Steenhuis, Loppersum. — Woudsend, H. Haspers, Koden. — Andel (N.-B.), M. A. van Pernis, Schoonrewoerd. — Kralingen (3e pred. plaats), Dr. S. P. Dee, Dwingeloo.

Franeker, Zondag was de gemeente van Franeker opgekomen om het woord van afscheid te hooren van haar beminden herder en leeraar Ds. J. Koppe.

Z.Eerw. koos tot tekst Openb. 1:12—16 en bepaalde de gemeente bij de nauwe gemeenschap van Jezus met de gemeenten, Zijn arbeid in de gemeenten en Zijn zorg voor de gemeenten.

Z.Eerw. mocht getuigen dat het tiental jaren in Franeker voor hem gelukkige jaren waren geweest. Ouderling Kamstra sprak namens den kerkeraad en zeker uit naam der geheele gemeente zijn hartelijken dank uit voor den ijver en de liefde door Ds. Koppe aan de gemeente betoond, voor zijn velerlei arbeid die door onzen God blijkbaar was gezegend. Hij wenschte den predikant en zijn gezin Gods zegen toe in de nieuwe gemeente Enumatil. Staande zong de gemeente den vertrekkenden leeraar toe Ps. 134:3.

Als vertegenwoordiger v/d classis Franeker sprak Ds. Binnema van Arum eveneens een woord van dank tot Ds. K., die veel gearbeid heeft, doch bij dien arbeid steeds bescheiden was en toonde te willen dienen en niet te regeeren.

Namens de kerk van Trum sprak Ds. de Vries en namens de kerk van Winsum sprak ouderling Miedema. Beiden getuigden dat het hun speet dat Ds. K. wegging en spraken het uit dat de arbeid van Ds. K., als consulent voor deze gemeenten verricht, hoog werd gewaardeerd. Op verzoek van deze sprekers zong de gemeente Ps. 121:4 en Ps. 72:11. Ds. K. dankte al de sprekers en liet ten slotte zingen Ps. 20:1.

Het adres van den kerkeraad is thans H. Pasma, Molenpolle, Franeker.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

Beroepen: Werkendam en de Werken, W. M. A. Kalkman, Nieuwerkerk a/d IJsel. — Hoogland, E. Reeser, cand. Den Haag. — De Wier, G. IJpey, Knijpe. — Elspeet, J. H. van Paddenburgh, 's Grevelduin-Capelle. — Schipluiden, C. M. Luteijn, Heinenoord. — Watergang, Dr. N. de Jager Meezenbroek, Scharwoude. — Brunssum (L.), Dr. L. Th. Wieten, Zwaagwesteinde. — Noordwijkerhout, H. W. Lovink, cand. 's Gravenhage. — Ede, D. J. v. d. Graaf, Raamsdonk. — Nuenen-Geldrop (N.-B.), F. C. Willekes, Hendrik-Ido-Ambacht. — Gaast en Ferwoude (Fr.), B. Gemser, Lutjegast (Gr.). — Dordrecht (vac.-Keller), Dr. J. Severijn, Leerdam.

Aangenomen: Vollenhove, H. W. te Winkel. Nijehaske (Fr.). — Hoogeveen, R. Bartlema, Beead.

Bedankt: Dokkum, J. N. van Druten, Noordwolde (Fr.). — Kortgene, J. L. Klomp, Schore. — Warns, J. G. Key, Varik. — Kockengen (U.), J. J. Timmer, Montfoort.

Advertentiën

Heden ontsliep in zijn Heere en Heiland onze innig geliefde Vader, Behuwd- en Grootvader

Dr. ABRAHAM KUYPER,

Minister van Staat, Commandeur in de Orde van den Nederlandschen Leeuw, in den ouderdom van 83 jaar.

Bloemendaal,
Dr. H. H. KUYPER.
C. M. J. KUYPER—Heymom en Kinderen.
Padang (Sumatra),
Dr. J. H. F. KUYPER.
's-Gravenhage,
H. S. S. KUYPER.
Rotterdam,
Dr. A. KUYPER Jr.
H. KUYPER—van Oordt en Kinderen.
's Gravenhage,
J. H. KUYPER.
C. M. E. KUYPER.
Leiden,
G. KUYPER.
H. L. W. KUYPER—Storm van Leeuwen, en Kinderen.

'Gravenhage, 8 Nov. 1920. Kanaalstraat 5.

Geen bloemen.

De teraardebestelling zal plaats hebben Vrijdag a.s. op Oud Eik en Duinen. Vertrek van het sterfhuis te 1 uur.

Volstrekt eenige kennisgeving.

Heden overleed na een kortstondige ongesteldheid, in de hope des Eeuwigen levens, onze geliefde Vader, Behuwd-, Groot- en Overgrootvader,

de Welëerwaarde Heer Ds. J. STRIJKS Em.-Pred., in den ouderdom van 82 jaar. In leven Dienaar des Woords van de Gref. Kerken te Hattem, Rhoon en Koudekerk a/d Rijn.

Velp.
N. W. STEHOUWER—Veldhuis.
G. B. STEHOUWER.
Marum.
H. J. MEIJER—Strijks.
G. MEIJER.
Magalang.
H. STEHOUWER.
Oosterbeek.
J. STEHOUWER.
N. STEHOUWER—v. Raalt.
Velp.
M. STEHOUWER.
Marum.
J. MEIJER.
A. N. W. MEIJER.
H. J. B. MEIJER.
J. MEIJER.

Met diepe ontroering geeft de Kerkenraad der Gereformeerde Kerk van Utrecht kennis van het plotseling overlijden van zijn geliefden en hooggeschatten emeritus-Dienaar des Woords

Ds. P. J. W. KLAARHAMER.

Omdat ons, bijna 30 jaren lang, zooveel in hem werd geschonken, is zijn heengaan ons smartelijk. Doch het vervult ons met dankbaarheid te weten, dat hij is opgenomen in heerlijkheid.

Trooste de Heere zijne diepbedroefde weduwe en kinderen en doe Hij ons zijn bestel aanbidden.

Namens den Kerkenraad:
Dr J. C. DE MOOR, praeses.
Ds J. E. GOUDAPPEL, Scriba.

Utrecht, 8 Nov. 1920.

HARMONIUMS
THANS ZEER GOEDKOOP
CATALOGUS GRATIS
MAX HORN - ZWICKAU
1ste KLAS FABRIKAAT

Electrische Kerkorgelfabriek A. Standaart
TELEFOON INTERC. 9667. - Gerrit v. d. Lindestraat 30-35-37 - ROTTERDAM
Vervaardiging van uitsluitend eerste klasse KERKORGELS van zuiver Hollandsche gedachte en uitvoering
Langdurige garantie volgens de bepalingen van den Bond van Kerkorgelbouwers in Nederland
Men vrage ons zoo juist verschenen geïllustreerde Boekwerkje met beoordeelingen over ons werk door Toonkunstenaars en Pers
Vertegenwoordiger voor Zuid-Afrika: C. ANDERSON, Bloemfontein.

Post Cheque en Girodienst.
Waarom nog Uw bediende naar het postkantoor te zenden om postzegels te koopen? Hij die eene postrekening heeft, bestelt de postzegels op een daarvoor gratis ten postkantore verkrijgbaar formulier, en betaalt ze door middel van een girobiljet op de rekening van den postdirecteur en ..... de zegels worden den volgenden dag thuisbezorgd. Neemt daarom eene postrekening.

AVONDMAALSTELLEN IN ZILVER, VERZILVERD EN NIKKEL.
T. FABERY DE JONGE.
FABRIEK VAN GOUDEN EN ZILVEREN WERKEN, GOES

SLOOPEN en LAKENS
in alle maten en onberispelijke afwerking.
Aanbevelend,
A. ZOMER,
Haarlem.

Ver. voor Hooger Onderwijs op G.G.
GEVRAAGD een
ADJUNCT-AMANUENSIS
niet boven de 40 jaar, minimumsalaris f 2500 per jaar.
Sollicitaties met opgave van tegenwoordigen werkkring en getuigschriften worden ingewacht aan het Bureel der Vereeniging, Keizersgracht 164, *Amsterdam*.

De Gee & Grosheide Accountants
(Instituutsleden).
Singel 303 Tel. Noord 1233 „ Centrum 2981
Vondelstraat 60 Tel. Zuid 6211

UITGAVE VAN J. B. WOLTERS GRONINGEN—DEN HAAG
Schets der Kerkgeschiedenis
In Tabellen
door Dr. A. M. BROUWER.
Rector der Ned. Zendingsschool
Prijs, gecart. . . f 2.90
Geen toeslag.
UITGAVE VAN J. B. WOLTERS GRONINGEN—DEN HAAG

Verschenen de Vierde Druk van
HAAR IDEALEN
DOOR JOHANNA BREEVOORT
het bekende tendenz-werk over de vrouwenbeweging.
PRIJS f1.90.
Dit boek behoort iedere jongedame en jongeman in bezit te hebben!
Uitgever W. ZWAGERS, Rotterdam.

SIGAREN. SIGAREN.
overtuigt U, gij zijt tevreden.
Door geheel Nederland franco thuis, flinke, wit brandende, geurige sigaren. 100 fijne f 4.50, 200 - f 8.25. 100 zeer fijne f 6.25, 200 - f 11.75. Extra fijne 100 - f 7.50, 200 - f 14.25 Brieven van tevredenheid voorradig. Adres:
R. VEERMAN, Turfmarkt 54, Gouda.

A. W. BRINK & Co.
COMMISSIONNAIRS IN EFFECTEN
HEERENGRACHT 146, AMSTERDAM.

Leven en Arbeid VAN Dr. A. KUYPER
DOOR
Ds. W. F. A. WINCKEL
f 6.25 ingenaaid
f 7.25 gebonden
Uitg. W. TEN HAVE, AMSTERDAM.

ZIGTERMAN'S Goedkoope Meubelwinkels
GRONINGEN, Oude Ebbingestr. 33 TELEFOON 1177.
ASSEN, Markt 14. Telefoon 269.

BOUWKUNDIG BUREAU
REIJNEVELD & WILMS
RAPENBURG 118 - LEIDEN
Leveren als Specialiteit
HOUTEN WONINGEN LANDHUIZEN EN ANDERE GEBOUWEN
Vraagt Inlichtingen

Voor uitdeeling van Scheurkalenders
wordt door velen reeds jaren lang genomen de bekende
„Gezelle Meerburg's Christelijke Scheurkalender".
Deze kalender is geliefd bij oud en jong. Naast goede stichtelijke lectuur, geeft ze boeiende verhalen. Verder nog **Prijsraadsels voor de jeugd** en bovendien iedere maand een **aardig plaatje met leuke versjes** voor de kleinen.
De prijs bedraagt 95 Cents. Bij getallen **belangrijke** korting. Men vrage prijs met opgave van het benoodigde aantal aan de (5559)
UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH Jbzn. TE BAARN.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland
gevestigd te GRONINGEN. Bijkantoor te ZWOLLE.
De Bank geeft uit tot een beperkt bedrag:
6% PANDBRIEVEN tegen 100%,
in stukken van f 1000.-, f 500.- en f 100.-.
De Directie:
M. Brouwer. Mr. H. van der Vegte. F. J. Bolt.

DRUKKERIJ HOLLAND AMSTERDAM N.Z. VOORBURGWAL 56-60
TELEFOON NOORD 2316 CENTRUM 685
SPECIALE INRICHTING VOOR HET DRUKKEN VAN GROOTE OPLAGEN MET GARANTIE VOOR TIJDIGE LEVERING

E. WIGBOLDUS Szn.
VISCHMARKT 29, GRONINGEN.
IJZERWAREN, HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN.
:: GEREEDSCHAPPEN. ::

P. HOGENDOORN & ZOON
HAARLEMMERSTRAAT 150 -:- LEIDEN
GEVESTIGD 1880 GEEN FILIALEN
GEWATTEERDE MOLTONNEN - WOLLEN - - - DEKENS

Accountantskantoor
P. H. Dijksterhuis
Groningen.
Oude Boteringestraat 51.
Tel. 2186.

„DE STANDAARD"
DAGBLAD VOOR NEDERLAND
HOOFDORGAAN DER A.R. PARTIJ
Bureau van Redactie en Administr.
N. Z. VOORBURGWAL 58—60
:: AMSTERDAM. ::
TEL. N. 2157 N 2315. C. 685.
Het blad dat ieder Anti-Revolutionair in de **eerste** plaats leest,
omdat
het als **hoofdorgaan** leiding geeft, men daarin het **meest uitvoerig** verslag der EERSTE en TWEEDE KAMER der STATEN-GENERAAL vindt, en daarin door terzake kundigen onze Chr. levens- en wereldbeschouwing het beste wordt gepropageerd.

De Groninger Brandwaarborg-Maatschappij.
HOOFDKANTOOR
GRONINGEN, O. Boteringestraat 72.
Speciale afdeeling voor H. H. Predikanten en Onderwijzers, voor Kerken en Scholen, alsmede voor Leden van „Patrimonium".

ARCHIMEDESSTRAAT 64

N.V. „PHARUS"
Commissarissen: Mr. J. A. DE WILDE, 's Gravenhage; W. DE VLUGT, Amsterdam; WILH. RICHTERS, 's-Gravenhage; S. BAKKER, Bussum.
Raad van Toezicht: Mr. J. A. DE WILDE; WILH. RICHTERS.
Directie: J. P. MEYER.
Accountant: B. RICHTERS Bzn., Rotterdam.
Wiskundig Adviseur: J. L. KOK, Rotterdam.
Bankinstellingen: ROTTERDAMSCHE BANKVEREENIGING. HANDELS- EN LANDBOUWBANK.
Een eigenhuisverzekering bij de **N.V. „PHARUS"** is een besparing van Uw huurpenningen ten voordeele van Uzelf of van Uw kinderen.
Waarom blijft ge nog steeds huurder van Uw huis, terwijl **„PHARUS"** U in staat stelt **eigenaar** te worden?
Actieve vertegenwoordigers genieten hooge provisie.
Vraagt inlichtingen bij de Directie.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Door den heer M. D. de Bruin te Bergen op Zoom f 47.37½; van Ds. J. Bosch te Alteveen f 1; door den heer W. Huisman te Bleiswijk f 37.25; door het Local Comité Haarlem 1e st. f 285; door den heer A. Zijlmans te Raamsdonksveer f 18.10; door den heer Joh. Krap te 's-Gravenhage f 700; door den heer H. B. Wormgoor te Harskamp f 3.75; door den heer G. J. v. d. Meyden te Bennekom f 92; door den heer J. Sjaardema te Bunschoten (1919) f 110.25; door Ds. W. Maan te Alfen (afr.) f 43.15; door den heer J. Bijlsma te Oudehaske f 2.50; door den heer J. Visser Jzn. te Domburg f 10; door den heer W. F. H. v. d. Hart te Ermelo f 200; door den heer Bz. Batelaan f 200; door den heer M. J. Dolman te Bussum f 150; door den heer S. Schoneveld te Rijnsburg f 25.50; van Prof. Mr. P. A. D. f 31.25; door den heer J. Doornhouwer te Amstelveen f 50.55; door den heer H. P. Roodzant te Dirkaland f 62.56; door den heer J. E. van Buuren uit Biesum f 9, uit Delfzijl f 57, uit Farnsem f 10, uit Heveskes f 2.50, uit Meedhuizen f 12, uit Oterdum f 6.50, uit Uitweerde f 21.50, uit Meiwerd f 7, samen f 125.50; door den heer J. van Dalen uit Ambt-Vollenhove f 88.50; door den heer J. v. d. Velde te Joure f 25.40; door den heer H. van Emmerik uit Hilversum f 489.50, uit 's Gravenland f 35.20, uit Laren f 21.15, samen f 545.85; door den heer J. Bos uit Coevorden f 53, uit Schoonebeek f 52, samen f 105; door den heer E. Broersma te Ferwerd f 53.25; door den heer A. P. Michael uit Heeze f 5, uit Geldrop f 7, samen f 12; door den heer J. Schepel uit Uithuizen f 113.50, uit Zandeweer f 5; door Ds. L. G. Goris te Zevenbergen f 28.39; door den heer J. D. Brauckman te Voorschoten f 31.45; door Ds. M. van Alphen f 26.60; G. W. S. te A. f 37.50; door Ds. S. de Vries te Elst f 30.50; Loc. Comité Amsterdam afr. f 91.55, uit Watergraafsmeer f 12.20.

Aan Collecten:

Voor de Theol. faculteit:

Van de Gereformeerde Kerk te Aalst f 2.50; te Gameren f 5.25; te Herwijnen f 12; te Hoenza-Driel f 3; te Poederoijen f 2; te Tiel f 16.52½; te Vuren f 1.67½; te Well f 8.50; te Zaltbommel f 5.45; te Zuilichem f 7.51; te Eindhoven f 19.67½; te Genderen f 13.53½; te 's Gravenmoer f 8.55; te 's Hertogenbosch f 34.88½; te Helmond f 8.60; te Heusden f 3.52½; te Maastricht f 3.66½; te Sprang f 12.05; te Tilburg f 27.10; te Treebeek f 11.59; te Venlo f 10.23; te Vrijhoeve Capelle f 10.79½; te Zutphen f 39.65, te Winterswijk f 51.05, samen f 90.70; Amsterdam nagekomen f 7.82; te Beetgum f 41.63½; te Berlikum f 45.25; te Boksum f 21.07½; te Dronrijp f 17.61; te Eernewoude f 4.88; te Hijlaard f 13.80; te St. Jacobi Parochie f 25.58; te Huizum f 29.93½; te Leeuwarden f 125.68; te Oenkerk f 31.16½; te Suawoude f 20.95; te Wartena f 8.78½; te Wirdum f 18.50; te Appingedam f 70.69; te Bierum f 32.71; te Delfzijl f 63.50; te Garrelsweer f 51.72½; te Loppersum f 42.83; te Nieuwolda f 10.72½; te Overschild f 5 77½; te Schildwolde f 31.31; te Siddeburen f 21.00½; te Spijk f 63.57; te Stedum f 36.09; te Ten Post f 32; te Wagenborgen f 16.48; te Westeremden f 20.34; te Woldendorp f 9.85; te 't Zandt f 31.51.

Feestgave 40-jarig bestaan:

R. S. H. te Sch. f 25; van Ds. W. M. te A. f 3; van Prof. Mr. P. A. D. f 10; Geref. Kerk te Nigtevecht f 10; te Delfzijl f 67.10; gevonden Keizersgrachtkerk K. f 2.50; A. J. S. f 1; Wed. L. te A. f 10; Geref. Kerk te Nieuwveen f 12.50; te Monnertsga f 25; te Moordrecht f 27.07½; te Zutphen f 56.74½; te Enschede f 62.04.

Aan Schenkingen:

Door Ds. W. Maan te Alphen f 0.75; gevonden in de collecte Ger. kerk te Spijk f 500; van Ds. de Vries te Elst f 1; gev. in de collecte te A. f 1; door den heer J. E. van Buuren te Delfzijl f 1.

Voor de Medische Faculteit:

(Contributiën).

Door den heer W. Huisman te Bleiswijk f 1.25; door den heer A. Zijlmans te Raamsdonksveer f 1.25; Prof. Mr. P. A. D. f 6.25; door den heer J. E. van Buren te Delfzijl f 1; aan den heer H. van Emmerik uit Hilversum f 18.80; uit Laren f 1 samen f 19.80; van den heer J. Schepel te Uithuizen f 3; door Ds. L. de Vries uit Valburg f 2.50; door het L. C. Amsterdam f 47.45.

Voor het Studenten Studiefonds

à deposito ontvangen:

Van de hulpvereen. te Amsterdam f 7.

H. W. VAN MARLE Jr., *Penningmeester.*

Amsterdam, Keizersgracht 164. Giro No. 6327.